

2.2 Kuvaus yhdistyksen resursseista ja osaamisesta toimenpiteen toteuttamiseen

2.3 Talkootyösuunnitelma (laskelma talkootyöstä ja konetyöstä sekä perustelut laskelmalle)

3. LUVAT JA AIEMMIN MYÖNNETTY TUKEI

3.1 Rakennuslupa ☐ Tarvitaan, ei vielä haettu ☐ Vireillä ☐ Myönnetty ☐ Varmistettu, ettei tarvita	3.2 Ympäristölupa ☐ Tarvitaan, ei vielä haettu ☐ Vireillä ☐ Myönnetty ☐ Varmistettu, ettei tarvita
3.3 Toimenpidelupa ☐ Tarvitaan, ei vielä haettu ☐ Vireillä ☐ Myönnetty ☐ Varmistettu, ettei tarvita	3.4. Muu viranomaislupa, mikä ☐ Tarvitaan, ei vielä haettu ☐ Vireillä ☐ Myönnetty ☐ Varmistettu, ettei tarvita
3.5 Rakennusvalvonnan ilmoitusmenettely ☐ Tarvitaan, ei vielä tehty ☐ Ilmoitus tehty ☐ Varmistettu, ettei tarvita	
3.6 Onko rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen taikka kiinteistön hankintaan myönnetty ja maksettu luovutusta edeltävän kymmenen vuoden aikana Euroopan unionin rahoitusta? ☐ Kyllä ☐ Ei	

4. TOIMENPITEEN KUSTANNUKSIIN LIITTYVÄ ARVONLISÄVERO JA KUSTANNUSTEN KOHTUULLISUUS

☐ Toimenpiteen kustannukset esitetään hyväksyttäväksi sisältäen arvonlisäveron Jos toimenpiteen toteuttaja on alv-velvollinen osasta toiminnastaan, mutta toimenpiteen toiminta ei ole alv-velvollista, eikä toteuttaja ole oikeutettu arvonlisäveron vähennykseen tai palautukseen, tulee suunnitelmaan liittää verohallinnon ohjaus arvonlisäveron käsittelystä toimenpiteessä. Jos toimenpiteen toteuttaja ei ole toiminnastaan alv-velvollinen, tulee lomakkeeseen kirjoittaa selvitys toimenpiteen toteuttajan toiminnan luonteesta ja perustelu arvonlisäveron hyväksyttävyydestä toimenpiteessä Perustelut:
☐ Toimenpiteen kustannukset esitään ilman arvonlisäveroa. Arvonlisävero ei jää toteuttajan lopulliseksi kustannukseksi. Toimenpiteen toteuttaja saa toimenpiteen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot vähennyksinä takaisin (Arvonlisäverolaki [1501/1993] 10 luku) Toimenpiteen toteuttaja saa toimenpiteen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot palautuksena takaisin (Arvonlisäverolaki [1501/1993] 12 luku) Toimenpiteen toteuttaja kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot korvataan toteuttajan toimintaansa saamissa valtion myöntämässä rahoitusosuuksissa

4.1 Miten toimenpiteessä aiotaan varmistaa kustannusten kohtuullisuus yli 2500 € suuruisista hankinnoista (hintatason kohtuullisuuden perusteena voi käyttää esim. tarjouksia tai hintatason selvittämistä)?

5. KUSTANNUSARVIO

	euroa
Koneet, laitteet ja välineet	
Rakentaminen	
- josta vastikkeetonta työtä	
Rakennuksen hankinta	
Aineettomat investoinnit	
Kustannusarvio yhteensä	

6. RAHOITUSSUUNNITELMA

	euroa
A. Haettava avustus	
B. Yksityinen rahoitus	
- Yksityinen rahoitus, rahallinen osuus	
- Yksityinen rahoitus, vastikkeeton työ	
Kokonaisrahoitus	

7. TOIMENPITEEN TOTEUTTAJAN VAKUUTUS JA SUOSTUMUS

Toimenpiteen toteuttaja sitoutuu noudattamaan hakemuksessa tarkoitettussa toiminnassa voimassa olevia Euroopan unionin ja kansallista lainsäädäntöä sekä niiden nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä.

Toimenpiteen toteuttaja on tutustunut hakuohjeisiin ja tuntee hakemuksessa tarkoitettun toiminnan aloittamiseen liittyvät riskit. Hakija suostuu toimittamaan hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

Toimenpiteen toteuttaja suostuu, että maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja niiden valtuuttamat henkilöt ovat oikeutettuja tämän hakemuksen ratkaisemista, tuen maksamista, valvontaa ja seurantaan varten saamaan hakijaa koskevat tarpeelliset tiedot sekä suorittamaan valvontaa tuen saajan luona siten kuin maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetussa laissa (28/2014) tai sen nojalla säädetään.

Rahoituspäätöksen valmistelemista ja valvontaa varten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvita tietoja eri viranomaisilta ja julkisilta rahoittajilta (esim. Finnvera). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi liike- ja ammattisalaisuuksia koskevien salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä näihin viranomaisiin ja julkisiin rahoittajiin sekä rahoitussuunnitelmassa mainittuihin muihin rahoittajiin hankkiakseen toimenpiteen toteuttajan ja tähän toimenpiteeseen liittyviä tietoja.

Toimenpiteen toteuttaja suostuu siihen, että hakemuksessa erikseen julkisiksi merkityt asiat voidaan julkistaa. Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Toimenpiteen toteuttaja sitoutuu toimittamaan seuranta- ja arviointia varten tarvittavat tiedot.

Paikka ja aika	Allekirjoitukset ja nimenselvennökset (allekirjoitusoikeuden omaava henkilö)
----------------	--

8. LIITTEET

Kaikki hakemukset

Selvitys taloudellisesta tilanteesta, esim. tilinpäätösasiakirjat

Rakentamisinvestointi

Pääpiirustukset

Erikoissuunnitelmat, joilla on merkitystä hyväksyttävien kustannusten arvioinnissa

Rakennusselostus

Rakennusselostukseen perustuva kustannusarvio tai -laskelma

Jäljennökset viranomaisluvista

Palovakuutustodistus (voidaan toimittaa myös ensimmäisen maksuhakemuksen yhteydessä)

Tarvittaessa

Tarvittavat luvat ja ilmoitukset (esim. lupa toiminnan harjoittamiseen, ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä)

TEEMAHANKKEEN INVESTOINTITOIMENPITEEN SUUNNITELMAN TÄYTTÖOHJE

Lnro 3325B_ohje

EUROOPAN UNIONI
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Manner-Suomen maaseudun
kehittämisohjelma 2014-2020

TUEN HAKEMINEN

Teemahankkeen investointitoimenpiteen tukea haetaan paikalliselta Leader-ryhmältä. Leader-ryhmä hallinnoi teemahanketta ja vastaa sen toteutuksesta. Teemahankkeen investointitoimenpiteen suunnitelma on täytettävä huolellisesti ja sen mukana on toimitettava kaikki vaadittavat liitteet. Leader-ryhmä voi pyytää ennen päätöksentekoa lisäselvennyksiä ja tarkennuksia.

TOIMENPITEEN ALOITTAMINEN

Toimenpiteen toteuttamisen voi aloittaa vasta sitten, kun Leader-ryhmä antaa siihen luvan. Toimenpiteen kustannukset eivät ole ennen sitä tukikelpoisia.

1. TOIMENPITEEN TOTEUTTAJA

Suunnitelman kohtaan 1 ilmoitetaan perustiedot toimenpiteen toteuttajasta sekä yhteys henkilön tiedot. Yhteyshenkilöksi ilmoitetaan se, joka vastaa toimenpiteen käytännön toteuttamisesta, vastaa tarpeellisten selvityspyyntöjen toimittamisesta ja muusta hanketta koskevasta tiedonkulusta.

2. TOIMENPIDE

Kohtaan 2.1 kuvataan mitä toimenpiteessä on tarkoitus tehdä, mikä on toimenpiteen toteuttamisen aikataulu sekä miksi toimenpide toteutetaan ja ketkä siitä hyötyvät.

Kohdassa 2.2 kerrotaan ne resurssit, joilla toimenpide on tarkoitus toteuttaa sekä mitä osaamista toimenpiteen toteuttajalta löytyy. Lisäksi kerrotaan, miten toimenpide on tarkoitus rahoittaa ja mikä on toimenpiteen toteuttajan taloudellinen tilanne.

Talkootyöstä esitetään alustava suunnitelma kohdassa 2.3. Suunnitelman tulee sisältää arvio työn määrästä tunteina ja laadusta sekä arvio sitä tekevien henkilöiden lukumäärästä. Vastikkeetta tehdyn työn arvona pidetään 15 euroa tunnilta työntekijää kohden. Jos työntekijä käyttää traktoria tai muuta vastaavaa työkonetta, työn arvona pidetään yhteensä 30 euroa tunnilta työntekijää kohden (30 euroa konetyötunti ja 15 euroa henkilölle, joka ohjaa tai kuljettaa konetta). Vastikkeettoman työn toteutumista osana hankkeen yksityistä rahoitusta tarkastellaan maksuhakemusten yhteydessä, joten arvion tulee jo hakuvaiheessa olla realistinen.

3. LUVAT JA AIEMMIN MYÖNNETTY TUKI

Jos investointiin sisältyy rakentamista, selvitä mitä lupia rakentamiseen tarvitaan ja onko ne jo myönnetty tai haettu. Lisää tarvittavat luvat hakemuksen liitteeksi tai mikäli asia on vireillä, sovi Leader-ryhmän kanssa lupien toimittamisesta myöhemmin.

Kohtaan 3.1 merkitään, onko rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen taikka kiinteistön hankintaan myönnetty ja maksettu luovutusta edeltävän kymmenen vuoden aikana Euroopan unionin rahoitusta.

4. TOIMENPITEEN KUSTANNUKSIIN LIITTYVÄ ARVONLISÄVERO JA KUSTANNUSTEN KOHTUULLISUUS

Tässä kohdassa ilmoitetaan, haetaanko toimenpiteen kustannukset sisältäen arvonlisäveron vai ilman arvonlisäveroa. Toimenpiteen kustannuksiin voidaan sisällyttää arvonlisävero, jos arvonlisävero jää lopulliseksi kustannukseksi. Tämä on mahdollista silloin, kun hakija ei ole lainkaan arvonlisäverovelvollinen tai hakija on alv-velvollinen osasta toiminnastaan.

Jos toimenpiteen toteuttaja on alv-velvollinen osasta toiminnastaan, tulee hakemukseen liittää verohallinnon ohjaus arvonlisäveron käsittelystä hankkeessa. Jos hakija ei ole mistään toiminnastaan alv-velvollinen, kirjoitetaan suunnitelmaan vapaamuotoinen perustelu arvonlisäveron hyväksyttävyydestä hankkeessa.

Arvonlisävero ei jää toimenpiteen toteuttajan lopulliseksi kustannukseksi, jos hakija saa arvonlisäveron vähennyksenä tai palautuksena takaisin (Arvonlisäverolaki [1501/1993] 10 ja 12 luku). Jos hankkeen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot korvataan hakijan toimintaansa saamissa valtion myöntämässä rahoitusosuuksissa, ei arvonlisävero ole lopullinen kustannus hankkeelle.

Kohtaan 4.1 kerrotaan, miten kustannusten kohtuullisuus selvitetään toimenpiteessä.

ELY-keskus arvioi rakentamiskustannusten kohtuullisuuden käyttäen ns. viitekustannuksia. Tämän takia on tärkeää, että etenkin rakentamisen suunnitelmat, rakennusselostukset ja kustannusarviot ovat riittävän tarkkoja. Viitekustannuksilla tarkoitetaan sellaisia yleisesti käytössä olevia yhtenäisiä kustannuksia, joita yritykset ja viranomaiset kyseisellä toimialalla pääasiassa käyttävät arvioidessaan toimenpiteiden kustannuksia.

Hankinnoissa, jossa viitekustannuksia ei voida käyttää, tulee yli 2500 euron hankinnoista toimittaa selvitys niiden hintatasosta. Se voi olla selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella tuen myöntäjä voi arvioida kustannusten kohtuullisuutta. Hintatasoa voit selvittää esimerkiksi kyselemällä liikkeistä tai käyttämällä internetistä löytyviä hintatietoja. Muista dokumentoida hintatason selvitys huolellisesti.

Tukea ei myönnetä sellaisten hankintojen kustannuksiin, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta.

5. KUSTANNUSARVIO

Hankkeen kustannusarvio täytetään kustannuslajitteluerittelyn mukaisesti.

Rakentamiseen voi sisältyä vastikkeetonta työtä. Luontoissuorituksena voidaan hankkeen kustannuksena ja yksityisenä rahoituksena hyväksyä sellainen vastikkeetta toimenpiteen hyväksi tehty työ, joka on toimenpiteen toteuttamiseksi tarpeellista. Työn tekijän on oltava vähintään 15-vuotias. Yksityinen rahoitus voi koostua kokonaisuudessaan vastikkeettomasta työstä.

6. RAHOITUSSUUNNITELMA

Rahoitussuunnitelmassa ilmoitetaan, miten toimenpide rahoitetaan. Kustannusarvio ja rahoitukset yhteensä -summien pitää olla yhtä suuret.

Kohtaan A merkitään Leader-ryhmältä haettava avustus. Kohtaan B merkitään toimenpiteen yksityinen rahoitus. Yksityisenä rahoituksena hyväksytään rahallinen osuus tai vastikkeetta hankkeelle tehty työ.

7. HAKIJAN VAKUUTUS JA SUOSTUMUS

Hakemuksen allekirjoittaa hankkeen toteuttamisesta oikeudellisesti vastaava. Hakija vastaa mm. toimenpiteen tavoitteiden toteuttamisesta, varojen käytöstä ja niiden seurannasta ja raportoinnista. Yhteisön puolesta toimivan tulee osoittaa, että hänellä on oikeus allekirjoittaa hakemus.

8. SUUNNITELMAN LIITTEET

Suunnitelmaan tulee liittää selvitys yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta, esimerkiksi tilinpäätösasiakirjat.

Jos kyseessä on rakentamisinvestointi, tulee suunnitelman liitteenä toimittaa:

- Pääpiirustukset
- Erikoissuunnitelmat, joilla on merkitystä hyväksyttävien kustannusten arvioinnissa
- Rakennusselostus
- Rakennusselostukseen perustuva kustannusarvio tai -laskelma
- Jäljennökset viranomaisluvista
- Palovakuutustodistus (voidaan toimittaa myös ensimmäisen maksuhakemuksen yhteydessä)

Tarvittaessa suunnitelman liitteenä tulee toimittaa jäljennös muista luvista ja ilmoituksista (esim. lupa toiminnan harjoittamiseen, ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä)